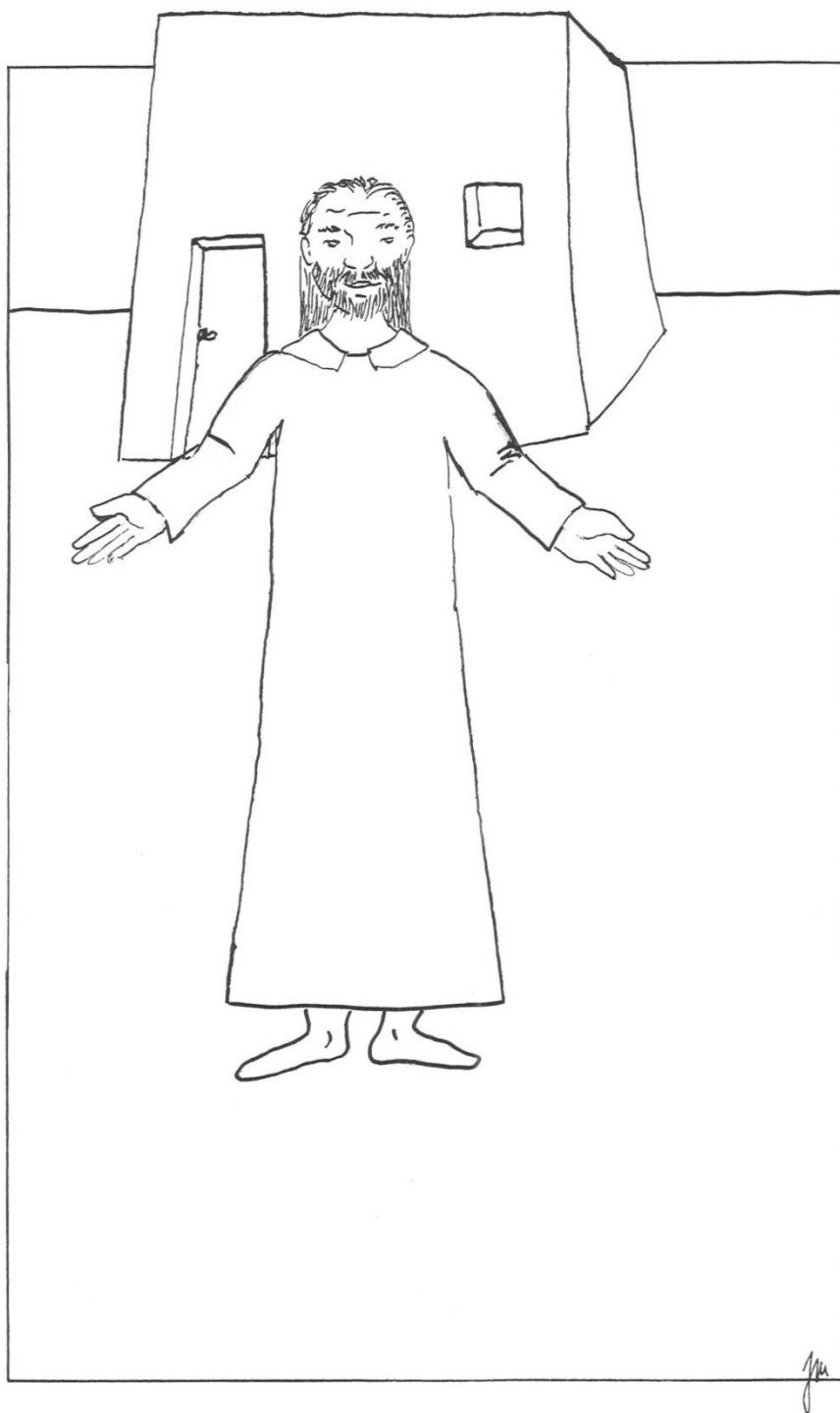

**Ale máme proč se veselit a radovat,
protože tento tvůj bratr byl mrtev, a zase žije,
byl ztracen, a je zase nalezen.**

**Ale máme proč se veselit a radovat,
protože tento tvůj bratr byl mrtev, a zase žije,
byl ztracen, a je zase nalezen.**

4. NEDĚLE POSTNÍ CYKLU C

Evangelium (Lk 15,1-3.11-32)

K Ježíšovi přicházeli sami celníci a hříšníci, aby ho slyšeli. Farizeové a učitelé Zákona mezi sebou reptali: „Přijímá hříšníky a jí s nimi!“ Pověděl jim tedy toto podobenství: „Jeden člověk měl dva syny. Mladší z nich řekl otci: ‘Otče, dej mi z majetku podíl, který na mě připadá.’ On tedy rozdělil majetek mezi ně. Netrvalo dlouho a mladší syn sebral všechno, odešel do daleké země a tam svůj majetek rozmařilým životem promarnil. Když všechno utratil, nastal v té zemi velký hlad a on začal mít nouzi. Šel a uchytil se u jednoho hospodáře v té zemi. Ten ho poslal na pole pást vepře. Rád by utišil hlad lusky, které žrali vepři, ale nikdo mu je nedával. Tu šel do sebe a řekl: ‘Kolik nádeníků mého otce má nadbytek chleba, a já tady hynu hladem! Vstanu a půjdu k svému otci a řeknu mu: Otče, zhřešil jsem proti Bohu i proti tobě. Už si nezasloužím, abych se nazýval tvým synem. Vezmi mě jako jednoho ze svých nádeníků!’ Vstal a šel k svému otci. Když byl ještě daleko, otec ho uviděl a pohnut soucitem přiběhl, objal ho a políbil. Syn mu řekl: ‘Otče, zhřešil jsem proti Bohu i proti tobě. Už si nezasloužím, abych se nazýval tvým synem.’ Ale otec nařídil služebníkům: ‘Honem přineste nejlepší šaty a oblečte ho, dejte mu na ruku prsten a obuv na nohy! Přiveďte vykrmené tele a zabijte ho! A hodujme a veselme se, protože tento můj syn byl mrtev, a zase žije, byl ztracen, a je zas nalezen!’ A začali se veselit. Jeho starší syn byl právě na poli. Když se vracel a byl už blízko domu, uslyšel hudbu a tanec. Zavolal si jednoho ze služebníků a ptal se ho, co to znamená. On mu odpověděl: ‘Tvůj bratr se vrátil a tvůj otec dal zabít vykrmené tele, že se mu vrátil zdravý.’ Tu se (starší syn) rozzlobil a nechtěl jít dovnitř. Jeho otec vyšel a domlouval mu. Ale on otci odpověděl: ‘Hle, tolik let už ti sloužím a nikdy jsem žádný tvůj příkaz nepřestoupil. A mně jsi nikdy nedal ani kůzle, abych se povесelil se svými přáteli. Když ale přišel tenhle tvůj syn, který prohýřil tvůj majetek s nevěstkami, dals pro něj zabít vykrmené tele!’ Otec mu odpověděl: ‘Dítě, ty jsi pořád se mnou a všechno, co je moje, je i tvoje. Ale máme proč se veselit a radovat, protože tento tvůj bratr byl mrtev, a zase žije, byl ztracen, a je zase nalezen.’“

K POROZUMĚNÍ TEXTU

Mladší syn sebral všechno, odešel do daleké země a tam svůj majetek rozmařilým životem promarnil. Syn žije „rozmařile“: řecké „asótós“ znamená „bláznivým, pošetilým způsobem, nespořádaně, chaoticky, rozmařile“. Důsledkem toho se dostává do velké bídy a zakouší tři etapy degradace: nouzi, život v blízkosti vepřů (nečistá a odporná zvířata u židů) a „občan té země“ se zajímá spíš o vepře než o něj. A tu si vzpomene, že v domě otcově je dostatek jídla – a toto motivuje jeho návrat domů!

Vstal a šel k svému otci. Když byl ještě daleko, otec ho uviděl a pohnut soucitem přiběhl, objal ho a políbil. Otec vidí syna a, hnut lítostí, běží naproti (proti všem konvencím – on je přece otec, a proto má určité postavení ve společnosti!). Otcova gesta jsou nápadná: syna objímá, líbá – a to ještě před tím, než se syn omluví! Jako by se otec ani nezajímal o „vyznání“ – syn je důležitější! Jako by se otec usmířoval se synem, a ne naopak! Otec neodpovídá na synovo vyznání („nejsem hoden být tvým synem“), nepřímou však říká, že on pro něj nikdy nepřestal být synem („tento můj syn byl mrtev...“).

A tento otec není jen milosrdný (znovu přijímá nevděčného syna), on je nadmíru štědrý, až marnotratný. Vždyť svému synu nejen dává šaty, ale dokonce ty nejkrásnější. Nejen postavení „syna“ (a ne služebníka, jak se dožadoval), ale dokonce „prsten“, symbolizující přenesení otcovy moci na syna. Nestačí sandály, dokonce luxusní obuv, kterou nosí význačné osoby při mimořádných událostech. Nestačí kůzle, dokonce nejučtější tele, které se chová a krmí s výhledem na nějakou slavnostní událost. A nestačí dobré jídlo, je třeba hostiny, kterou si mohou dovolit jen bohatí. A jako by to nestačilo, otec zařídí i hudbu (řecky „symfónia“, znamená koncert, orchestr s tancem).

Jeho starší syn byl právě na poli. Když se vracel a byl už blízko domu, uslyšel hudbu a tanec. (...) Tu se (starší syn) rozzlobil a nechtěl jít dovnitř. Starší syn pracoval na poli: z toho nám vysvítá, že to byl všední pracovní den, a proto o to víc vyniká mimořádnost oslavy. Služebník mu říká: „vrátil se tvůj bratr... že ho zase má doma živého a zdravého“ – není to přesné! Otec se raduje ze znovunalezeného vztahu – syn byl ztracen (nebo „mrtvý“ – „apollymi“ znamená ztratit se i hynout), ale nyní je nalezen.

Ale on otci odpověděl: „Hle, tolik let už ti sloužím a nikdy jsem žádný tvůj příkaz nepřestoupil. A mně jsi nikdy nedal ani kůzle, abych se poveselil se svými přáteli. Když ale přišel tenhle tvůj syn, který prohýřil tvůj majetek s nevěstkami, dals pro něj zabít vykrmené tele!“ Otec mu odpověděl: „Dítě, ty jsi pořád se mnou a všechno, co je moje, je i tvoje. Ale máme proč se veselit a radovat, protože tento tvůj bratr byl mrtev, a zase žije, byl ztracen, a je zase nalezen.“ Starší nepoužívá oslovení „otče“, neříká „můj bratr“, nýbrž „tento tvůj syn“. Připomíná tím chování farizeje v chrámu. Navíc se ohání svou bezúhonností („nikdy jsem nic nepřestoupil“), podobně jako onen farizeus v chrámě. Postoj mladšího připomíná postoj celníka, i když jsou pohnutky vyznání obojetné. Otec však považuje za svého syna i toho staršího (i když on neuznává svého otce), dokonce ho oslovuje „mé dítě“ (a ne „můj synu“, to je slabý a nepřesný překlad řeckého „teknon“): je to oslovení něžnější a citově silnější než „synu“. Navíc otec připomíná tomuto svému „dítěti“, že „ten druhý“ je stále jeho bratrem.

SHRNUTÍ

Adresátem textu nejsou hříšníci, ale „zatvrzelí spravedliví“. Hříšníci už prožívali radost ze společenství s Ježíšem, už se vrátili domů! Výzvu k návratu do Otcova domu potřebovali slyšet zatvrzelí spravedliví. Závěrem není totiž přijetí mladšího syna, ale rozhovor se starším, a tento rozhovor má otevřený konec: je teď na posluchačích, na farizejích reptajících jako onen starší syn, aby vyjádřili svou odpověď na Ježíšovo pozvání. Hostina je určena i pro ně – pokud však přijmou „hříšníky“ jako své bratry.

Postava otce nepředstavuje nebeského Otce. Je to Ježíšova odpověď na reptání farizeů (staršího syna), obhajoba jeho postoje vůči hříšníkům (mladšímu synu). Postava otce tedy nesymbolizuje Boha Otce, ale Ježíše Krista!

Rozhovor se starším synem má otevřený konec: neříká se, zda přijal pozvání. Proč zůstal otevřený konec? Protože podobenství bylo určeno farizeům, a tím se jím jakoby říká: Přijmete pozvání na hostinu nebo ne? Přestanete reptat?

VÝZVA NA TÝDEN

Zamysleme se

Mladší:

Všimli jste si postavy otce v tomto podobenství? Je krásné, jak má rád svoje děti, dává jim všechno, co potřebují, a dokonce čeká i na toho syna, který od něj odešel a „rozházel“ přitom všechny peníze... Bůh je úplně stejný jako tento otec v podobenství. Také má každého z nás nesmírně rád a čeká na nás s láskou, i když někdy něco provedeme. Proto za ním můžeme přijít (nesmíme se bát!) se vším, co prožíváme a všechno mu vypovědět – když je to něco radostného, těžkého nebo i divného. Buďme si jistí, že on nás pochopí, obejmě a povzbudí v tom dobrém!

Starší:

Představ si, že by k vám domů začali pravidelně chodit třeba bezdomovci – jen tak, aby si s někým z vaší rodiny promluvili. Co by tomu asi říkali sousedé? Možná by se divili, jiní by se báli... A nakonec byste se možná museli kvůli tomu vystěhovat. Když za Ježíšem začali chodit podivní lidé a všichni si o tom povídali, nevěstilo to nic dobrého. A Ježíš to lidem nevyvracel – dokonce říkal, že je to v pořádku. Bůh tady je prostě na prvním místě pro ty, kteří od něj něco potřebují a ne pro ty, kteří už všechno mají. Můžeš se zamyslet: vystačím si sám, anebo ne? Ještě od Boha něco potřebuji...?

Zkusme si

Mladší / Starší

Mladší syn se poté, co se vrátil ze světa ke svému otci, dočkal uspořádání veliké hostiny na oslavu jeho návratu. Jeho otec si jistě dal záležet, aby se na stole objevilo to, co měl jeho syn rád.

- Jakou hostinu by měl otec uspořádat pro vás, kdybyste se vraceli? Co by na takovém stole nesmělo chybět, aby to byla opravdová „váše“ hostina?
- Co by vás ale vůbec na svátečním stole nepotěšilo? Tedy co je pro vás takové jídlo, jako byly lusky, kterými se ve světě živil mladší syn? Zkuste toto jídlo do konce postní doby ochutnat – o to víc si pak můžeme vážit svátečního stolování!
- Za co by asi utratil peníze mladší syn v dnešní době? Zkuste si o tom popovídat. Sestavte si takový seznam i sami pro sebe. Dokážete odolat pokušení si něco takového pořídit?

4. neděle postní cyklu C
Lk 15,1-3.11-32

4. neděle postní cyklu C
Lk 15,1-3.11-32

4. neděle postní cyklu C
Lk 15,1-3.11-32

4. neděle postní cyklu C
Lk 15,1-3.11-32

4. neděle postní cyklu C
Lk 15,1-3.11-32

4. neděle postní cyklu C
Lk 15,1-3.11-32

4. neděle postní cyklu C
Lk 15,1-3.11-32

4. neděle postní cyklu C
Lk 15,1-3.11-32